

Di Krönika

EMMA
STENSTRÖM

emma.stenstrom@hhs.se

08-573 650 00

Balansgång med
vuxen son hemma

Så har nästa fas i livet börjat. Som så många andra delar jag numera bostad med ett vuxet barn, på grund av bostadsbrist, belåningsskräck och bekvämlighet. Och kärlek, förstås.

Av rent egoistiska skäl tycker jag att det är underbart. Dessutom känns det skönt att sonen åtminstone avvaktar med en svindyr utländsk utbildning som skulle sätta honom i skuld för evigt, och att han i stället drarnytta av det fantastiska utbildningssystem vi har i Sverige.

Fast det ställer också nya krav. Vad innebär det att bo ihop med sitt vuxna barn?

När man läser vad som skrivs, verkar det mest handla om problem. Om bortskämda barn och curlande föräldrar, som gör sina barn en björntjänst, genom att låta dem bo kvar, samtidigt som föräldrarna själva lider, eftersom de längtar efter frihet.

Jag tänker att det är typiskt svenskt. Vi är så individualistiska och värderar självförverkligande så högt, att vi blir livrädda för allt som andas beroende. Till och med i våra närmaste relationer. Och trots att det ofta låter som motsatsen, är Sverige faktiskt ett av de länder i Europa, där barnen flyttar hemifrån allra tidigast!

Ändå är det förstås många som, frivilligt eller ofrivilligt, bor kvar hemma. En undersökning från Hyresgästföreningen visar att i Stockholmsregionen bor drygt en fjärdedel (28 procent) av alla som är mellan 20 och 27 år fortfarande hemma hos sina föräldrar. I landet som helhet är det en femtedel.

Alltså borde det finnas gott om idéer om vad som krävs för att få relationen att fungera. Men det gör det inte. Det vanliga svaret verkar vara att man måste ha tydliga regler och dela ansvaret för hushållssysslor. Därutöver finns det en massa rekommendationer om vad det bör kosta att bo kvar hemma. Så långt allt väl. Men sedan?

Många verkar tycka att man som förälder fortfarande har mer rätt till bostaden, medan jag nog hellre vill se det som ett samboförhållande, där vi delar lika. Visst, jag betalar och äger mer, men det händer ju också i andra samboförhållanden. Eller hur?

Själv brottas jag mer med det mentala. Att tona ned föräldrarollen och släppa kontrollen är en betydligt större utmaning. Varje dag måste jag påminna mig själv om att inte agera som jag alltid har gjort, och ibland undrar jag om det ens är möjligt. Kan man bli en annan i en relation? Hur har andra föräldrar gjort? Har de lyckats ändra sig?

Målsättningen måste ju vara att komma ifrån föräldrabarn-relationen och skapa en bra vuxenrelation. Jag försöker låtsas att sonen är en kompis och konstaterar att jag måste sluta fråga ut honom om vad han ätit, vem han har umgåtts med och vilken tid han somnade. Vem frågar ut kompisar om sådant?

På det här viset håller jag på, men omställningen från att vara mamma till en ungdom till att bli mamma med ett vuxet hemmaboende barn är svår – och det är förvånansvärt om om goda råd.

Emma Stenström är docent i företagsekonomi och ansvarig för forskningscentrumet "Arts, business & culture" vid Handelshögskolan i Stockholm. Hon skriver krönikor i Di var tredje torsdag.

"Varje dag måste jag påminna mig själv om att inte agera som jag alltid har gjort."

ELINTENSIVT. Internetleverantören Bahnhof ska bygga ett stort datacenter i Stockholm, där bolaget kommer att samarbeta med Fortum Värme. Energibolaget hoppas kunna locka fler datacenter till Stockholm med erbjudanden om billig energi.

Datacenterum ska värma Stockholm

Ett nytt sätt att ta tillvara överskottsenergin ska göra Stockholm till världsledande etableringsort för datacenterum och attrahera miljardinvesteringar.

Det tror energibolaget Fortum Värme som samarbetar med internetleverantören Bahnhof om Stockholms hittills största datacenterum.

"Datacenterum är enormt energikrävande och därför är tillgången till och priset på energi av central betydelse. Genom att vi på ett innovativt och affärsmässigt sätt kan utnyttja fjärrvärmenätet för att både ta hand om och betala för överskottsvärmen blir Stockholm exceptionellt konkurrenskraftigt", säger Erik Rylander, chef för Öppen fjärrvärme på Fortum Värme.

Datacenterum är enligt bolaget världens nya basindustri och striden är hård mellan länder, regioner och företag om att vinna kampen om etableringarna, som ofta innebär investeringar i miljardklassen och nya arbetstillfällen.

Amerikanska Facebook, som byggde sitt första datacenter utanför USA i Luleå, och bitcoinbolaget KNC Miner i Boden är några exempel på att Sverige har lyckats attrahera miljardinvesteringar i byggen av datacenterum.

Fortum Värme, som samäggs av finländska Fortum och Stockholms stad, tror sig ha hittat en lösning som kan bli ett trumfkort i den globala kampen och bidra till att göra Sveriges huvudstad till ett centrum för datahallar.

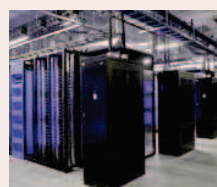
Konceptet som döpts till Öppen fjärrvärme innebär att Fortum Värme erbjuder sig att köpa överskottsvärme från företag, som exempelvis driver datacenterum, som sedan kan användas i fjärrvärmesystemet.

"För ett stort datacenterum kan det handla om tiotals miljoner kronor i extra intäkter varje år. Så istället för att som i dag fläktas bort värmen ökar de energieffektiviteten och förbättrar samtidigt sin ekonomiska konkurrenskraft dramatiskt", säger Erik Rylander.

Fortum Värme arrangerar i veckan ett seminarium med bland annat internationella experter på datahallar. Bolaget har stora ambitioner att

NÖJD. Bahnhofsvd Jon Karlung räknar med att sänka elkostnaden kraftigt.

I NORR. Facebook har en serverhall i Luleå.

FOTO: SUSANNE LINDHOLM

planerar att bygga Stockholms största datacenterum. Den nya anläggningen ska enligt planerna byggas vid Värtaverket i Stockholm och anslutas direkt till fjärrvärmenätet.

"Just den unika lösningen att kunna sälja tillbaka överskottsvärmen till Fortum är helt avgörande. Förutom att det blir världens mest klimatsmarta datacenterum blir energikostnaden osannolikt konkurrenskraftig. Elpriset kommer sammanlagt att ligga under priset på elspotmarknaden", säger Jon Karlung, vd för Bahnhof.

Men finansieringen för projektet som är i miljardklassen är ännu inte på plats och investeringsbeslutet har fått senareläggas.

"Det är en viss försening, men det är ingen dramatik. Detta är vårt största projekt hittills och förutsätter externa finansierare, något vi jobbar för fullt med. Jag är övertygad om att vi kommer att lyckas", säger Jon Karlung, som hoppas sätta spaden i marken för det nya datacenterum under 2016.

KIM LUNDIN

kim.lundin@di.se

031-701 51 52

locka investeringar till Stockholm.

"Vi har redan rest världen runt och fått en väldigt bra respons. Det kommer inte att gå över en natt men vi tror att vi under en tioårsperiod kommer att se ett stort antal etableringar", säger Erik Rylander, och tillägger att det i så fall skulle innebära investeringar för många miljarder kronor.

Ett genombrott kan vara på väg. Det handlar om internetleverantören Bahnhof som